

[Handelsministeren.]

det i princippet består af to dele, dels et fast årligt beløb, dels et beløb, hvis størrelse afhænger af de besparelser, sukkerfabrikkerne vil kunne opnå ved at gennemføre en stadig mere rationel produktion. Formålet med dette variable tillæg er naturligvis at stimulere fabrikernes interesse i at gennemføre produktionen billigst muligt. Ifølge den gamle koncessionsordning udgjorde det faste vederlag 5 pct. af aktiekapitalen samt forrentning af en særkonto for tidligere opsparede beløb, der er bundet i sukkerproduktionen. Fabrikernes rationaliseringsfortjeneste blev beregnet som en andel i den besparelse, der kunne indvindes i forhold til produktionen i en basisperiode, der var fastlagt til årene 1946-1949. Ved den nye koncession blev der tillagt selskabet et fast årligt vederlag på 5 mill. kr. til forrentning af den i produktionen bundne kapital, og herudover opnår selskabet andel i den rationaliseringsbesparelse, der måtte fremkomme ved, at produktionen gennemføres mere rationelt end i årene 1958-60. Selskabet er således ved den nye koncession tillagt et større fast vederlag, men størrelsen af den samlede fortjeneste, fabrikkerne kan opnå på den koncessionerede produktion, vil afhænge af den rationalisering, fabrikkerne gennemfører i de kommende år.

Under den gamle koncession opnåede selskabet meget betydelige rationaliseringsgevinster, utvivlsomt en hel del større, end man såvel fra fabrikernes som fra statens side regnede med, da ordningen blev gennemført i 1950, hvilket må ses på baggrund af, at selskabet med stor dygtighed har gennemført en betydelig rationalisering i de forløbne år, men også på baggrund af, at grundlaget for rationaliseringsgevinstens beregning gennem hele perioden uændret har været årene 1946-49.

Ved den ny koncessionsordning lagde man derfor fra myndighedernes side megen vægt på at tilvejebringe et mere tidssvarende grundlag for beregningen af rationaliserings-

fortjenesten. Dette blev gennemført på den måde, at den nye basisperiode i modsætning til, hvad der var tilfældet under den gamle ordning, successivt vil blive forskudt, således at grundlaget for opgørelsen af rationaliseringsbesparelsen stadig ajourføres. Denne ordning ventes at give selskabet en mindre rationaliseringsfortjeneste, end der har kunnet opnås under den gamle ordning, men fortjenesten vil stadig være afhængig af den dygtighed, hvormed fabrikkerne løser deres produktionsopgave, og ordningen vil således stadig være en nyttig stimulans til fortsat rationalisering til fordel ikke alene for fabrikkerne, men også — og navnlig — for forbrugerne.

Til denne fortjeneste på sukkerproduktionen kommer så fortjenesten på den del af selskabets virksomhed, der ikke er omfattet af koncessionen. Selskabet har på dette område gennem en årrække indvundet en betydelig fortjeneste. En vis del heraf er renteindtægter af tidligere opsparat kapital. Herudover har selskabet med dygtighed udbygget sin virksomhed inden for sådanne områder som frembringelse af nye og mere udbyttegivende frøsorter samt produktion og eksport af maskinel til sukkerfremstilling. Selskabet kan frit disponere over den fortjeneste, der indvindes på den frie del af virksomheden, og jeg skal blot her tilføje, at der ikke ved den nye koncessionsordning blev foretaget ændringer i opdelingen mellem den koncessionerede og den ikke-koncessionerede del af selskabets virksomhed.

Af disse bemærkninger om selskabets fortjenstmuligheder vil fremgå, at de er uden forbindelse med den konkret fastsatte sukkerpris og hermed altså også uden forbindelse med den prisforhøjelse, der blev gennemført i forrige måned. Det påhviler handelsministeren at fastsætte sukkerprisen, og ved denne prisfastsættelse må det naturligvis tilstræbes, at der opnås en samlet salgsindtægt på sukkeret, der er tilstrækkelig til at dække afregningen med koncessionshaverne, således at der hverken opstår overskud eller underskud for statskassen.